

Beslutningsforslag nr. B 46. Fremsat den 15. november 2000 af Lone Yalcinkaya (CD), Sonja Albrink (CD), Yvonne Herløv Andersen (CD) og Arne Melchior (CD)

Forslag til folketingsbeslutning

om begrænsning af børns adgang til skadelige internetsider på computere opstillet i offentlige institutioner og på steder, hvortil der er almindelig adgang

Folketinget opfordrer regeringen til inden udgangen af april 2001 at fremsætte de nødvendige lovforslag samt foretage de fornødne ændringer af bekendtgørelser, cirkulærer og andre administrative forskrifter med henblik på at påbyde in-

stallation af softwareløsninger, som begrænser børns adgang til skadelige internetsider på computere opstillet i offentlige institutioner og på steder, hvortil der er almindelig adgang.

Bemærkninger til forslaget

Baggrund for forslaget.

Danmark tilsluttede sig i 1991 FN's Konvention om Barnets Rettigheder (Børnekonventionen), som med udgangspunkt i barnets tarv sikrer børns ret til,

- at få opfyldt *grundlæggende rettigheder* som f.eks. mad, sundhed og et sted at bo,
- at *udvikles* f.eks. via skolegang, i fritiden, via leg og informationer,
- at blive *beskyttet* mod f.eks. krige, vold, misbrug og udnyttelse samt
- at have *medbestemmelse og indflydelse* via f.eks. deltagelse og ytringsfrihed.

Dette forslag tager sit udgangspunkt i statens forpligtelse efter konventionen til at beskytte børn mod mishandling, jf. principperne i Børnekonventionens art. 19, barnets ret til beskyttelse mod alle former for udnyttelse, jf. principperne i art. 34, og barnets ret til beskyttelse mod seksuel udnyttelse og mishandling, jf. principperne i art. 36.

Danmark er et teknologisk veludviklet samfund, hvilket blandt andet har den konsekvens, at der i offentlige (og private) institutioner samt i »offentlige rum« i stort omfang gives borgerne adgang til Internettet, eksempelvis via computere opstillet på uddannelses- og daginstitutioner, på biblioteker og i internetcafer.

Internettet er et uvurderligt redskab, som giver alle en mulighed for at formidle og modtage information, til hvis indhold der imidlertid stort set ikke stilles nogen krav. Dette forhold har den betydning, at der fra Internettet kan formidles materiale i form af billeder, tekst og/eller kontakter, som i relation til børn må antages at være direkte skadelige.

Denne formidling kan i relation til dansk lovgivning vise sig at være retsstridig, hvis eksempelvis materialet har karakter af børnepornografi eller har et racistisk indhold, eller hvis den i øvrigt består af strafbare opfordringer via de såkaldte chat-rooms. Materialet kan imidlertid også være lovligt, men have et så pornografisk eller voldeligt indhold, at det må antages at være direkte skadeligt for børn.

Forslagsstillerne ønsker med dette forslag at medvirke til, at Danmark lever op til intentionerne bag de nævnte artikler i Børnekonventionen ved at påbyde installation og anvendelse af såkaldte netfiltre på computere, såfremt computerne er opstillet i offentlige institutioner eller på steder, hvortil der er almindelig adgang, og dette uanset om adgangen eller brugen er betinget af, at der erlægges et vederlag.

Netfiltrene skal installeres og anvendes til bortfiltrering af internetsider med pornografisk, racistisk eller stærkt voldeligt indhold med henblik på at yde børnene den bedst mulige beskyttelse. Forslagsstillerne er bekendte med, at man i lande som USA og Storbritannien allerede har besluttet at bruge netfiltre i offentlige institutioner.

Netfiltre.

Netfiltre er edb-programmer, som på forskellig måde kan identificere og begrænse adgangen til internetsider med et bestemt indhold. Der findes i dag såvel danske som udenlandske produkter på markedet. Forslagsstillerne er opmærksomme på, at ingen netfiltre er 100 pct. effektive, men er dog af den opfattelse, at programmerne efterhånden er af en sådan kvalitet, at de vil kunne fremme den målsætning, der ligger til grund for dette forslag.

Forslagsstillerne er i øvrigt bekendt med, at der er udviklet produkter, som kan »smide« pædofile ud af chat-rooms, der er beregnet for børn. Imidlertid er der her efter forslagsstillernes oplysninger tale om en anden type produkter beregnet for de udbydere, der stiller de såkaldte chat-rooms til rådighed for brugerne, og der må derfor sideløbende arbejdes for, at disse udbydere, som jo ikke er omfattet af dette forslag, bringer sådanne produkter i anvendelse.

Retten til at modtage information.

Forslagsstillerne er naturligvis opmærksomme på, at formuleringen af grundlovens § 77, 2. pkt.: »Censur og andre forebyggende forholdsregler kan ingensinde på ny indføres.« har den retsvirkning, at offentlige for-

anstaltninger, der hindrer offentliggørelsen af ytringer, er forbudt.

Med henvisning til den statsretlige litteratur må bestemmelsen dog forstås således, at forbudet mod censur eller andre forebyggende foranstaltninger omfatter enhver af en offentlig myndighed foretagen prøvelse, forhindring eller forsinkelse af en ikke offentliggjort ytring. Da dette forslag imidlertid tilsigter at filtrere internetsider, der allerede er blevet gjort tilgængelige på Internettet, i forhold til en begrænset persongruppe, det vil sige de offentliggjorte, er det forslagsstillernes klare opfattelse, at forslaget ikke strider mod grundloven eller de grundlæggende principper bag.

Imidlertid bør man dog også være opmærksom på, at Børnekonventionens art. 13 omhandler barnets ret til ytringsfrihed, herunder retten til frit og uanset territoriale grænser at søge, modtage og videregive oplysninger og tanker af enhver art, enten mundtligt, skriftligt eller på tryk, i form af kunst eller gennem en hvilken som helst anden udtryksmåde, barnet måtte vælge.

En gennemførelse af dette forslag vil reelt betyde en indskrænkning i denne ret. Forslagsstillerne er dog af den opfattelse, at hensynet til beskyttelsen af barnet mod ting, der er almindelig enighed om er skadelige for barnet, må vægtes højere. Forslaget indeholder jo alene begrænsninger i barnets muligheder på Internettet i forbindelse med den adgang, der gives på computere opstillet på steder, hvor der er offentlig adgang, eller hvor adgangen til computeren gives af det offentlige. Hvilken adgang der gives barnet inden for privat sfæren, er derimod efter forslagsstillernes opfattelse

alene et spørgsmål for forældremyndighedens indehaver.

Barnets alder.

Nærværende forslag har til formål at beskytte børn, og det er således ikke forslagsstillernes hensigt, at de påbudte filtre skal bringes i anvendelse i forbindelse med voksnes brug af de i forslaget omhandlede computere. En sådan afgørelse må bero på lokal beslutning.

Dette har i sagens natur den konsekvens, at der skal fastsættes en aldersgrænse for, hvornår filtrering af internetsider skal ske. I denne forbindelse bemærkes det, at man i Børnekonventionens terminologi er barn, indtil man fylder 18 år. Imidlertid må man i denne afvejning også inddrage andre forhold, nemlig eksempelvis at den »seksuelle lavalder« i Danmark er 15 år, jf. straffelovens § 222, at det er strafbart at sælge utugtigt materiale eller genstande til personer under 16 år, jf. straffelovens § 234, samt at medierådet i medfør af filmlovens § 20 skal foretage en vurdering af, hvorvidt en given film kan være skadelig for børn indtil 15 år. Der kan således efter forslagsstillernes opfattelse ikke med udgangspunkt i allerede eksisterende lovgivning med tilstrækkelig sikkerhed udledes noget om, hvornår et barn har en sådan modenhed, at en begrænsning af barnets adgang til internetsider af det nævnte indhold ikke længere vil være fornøden.

Forslagsstillerne vil på den baggrund ikke anbefale en aldersgrænse, men opfordrer regeringen til i forbindelse med udarbejdelse af lovforslag og administrative forskrifter at indhente udtalelse herom fra relevante eksperter og interesseorganisationer.

Skriftlig fremsættelse

Lone Yalcinkaya (CD):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om begrænsning af børns adgang til skadelige internetsider på computere opstillet i offentlige institutioner og på steder, hvortil der er almindelig adgang.

(Beslutningsforslag nr. B 46).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.